

Aktualno iz Podnebne pisarne – januar 2026

Začetek leta je zaznamovala prava zima s snegom, poledico in temperaturami pod ničlo, ki nas je znova opomnila, kako pomembno je, da so občine pravočasno pripravljene na zimske razmere, vse od vzdrževanja cest do skrbi za ranljive skupine. Kljub temu pa nas zimski čas še vedno navdaja z veseljem, saj je zimski spanec narave nujno potreben za obnovo ekosistemov, počitek rastlin in živali ter ohranjanje naravnega ravnovesja, ki nas opominja na pomen upoštevanja naravnih ciklov.

Podnebna pisarna je z evidentiranjem zainteresiranih članic in članov v Mrežo za krepitev podnebne odpornosti občin vzpostavila temelje za nadaljnje delo in zbirala navdihujoče primere dobrih praks za trajnostne rešitve s področja prilagajanja podnebnim spremembam.

Za članstvo v **Mreži za krepitev podnebne odpornosti občin** je uvodoma zanimanje izrazilo več kot 20 predstavnikov iz občin, regij in sorodnih institucij, ki pri svojem delu naslavljajo podnebne spremembe. Namen mreže je ustvariti podporen prostor za izmenjavo izkušenj, dobrih praks ter sodelovanje občinam pri načrtovanju in izvajanju ukrepov prilagajanja podnebnim spremembam. Udeleženci so s tem pridobili neposredni dostop do strokovnih vsebin, usposabljanj in aktualnih informacij o projektih, razpisih, ter dobrih praksah prilagajanja, ki jih po navadi pri naslavljanju preko splošnih naslovov občin in regij, ne dosežejo.

V tem mesecu smo dokončno **pripravili zbir dobrih praks občin in regij na področju prilagajanja podnebnim spremembam na lokalni in regionalni ravni v Sloveniji in Evropi**. Namen je bil v prvem krogu zbrati in predstaviti 20 konkretnih in praktičnih rešitev, ki se izvajajo; vse od modro-zelene infrastrukture do ukrepov za zmanjševanje tveganj in izboljšanje kakovosti življenja na področju prilagajanja podnebnim spremembam. Vsak opis dobre prakse je pripravljen na način, da prispeva spodbudno k skupnemu učenju in prenosu znanja med lokalnimi skupnostmi. Katalog **bo v prihodnjih tednih objavljen na spletni strani Podnebne pisarne**.

Dodatno smo ta mesec v sodelovanju z Ministrstvom za naravne vire in prostor ter Fakulteto za arhitekturo UL organizirali **spletni strokovni dogodek** (30.1.) z naslovom **Odporni prostorski načrt za prilagajanje na vplive podnebnih sprememb**. Dogodek je bil namenjen razmisleku o tem, kako lahko prostorsko načrtovanje postane ključno orodje pri obvladovanju podnebnih tveganj. Poseben poudarek je bil na vključevanju ukrepov prilagajanja v občinske prostorske akte ter primerih dobrih praks iz lokalnega okolja.

V okviru obravnave različnih podnebnih tematik želimo opozoriti tudi na problematiko hrupa, saj je **pomembno, da posamezna okoljska področja razumemo in načrtujemo večfunkcionalno oz. z različnih vidikov**. Le celosten pristop omogoča učinkovitejše sistemske rešitve, ki hkrati prispevajo k boljši kakovosti bivanja in trajnostnemu razvoju prostora. Hrup v okolju sicer ni neposredna posledica podnebnih sprememb, vendar je z njimi tesno povezan, če je prostor obravnavan večfunkcionalno. Ukrepi za zmanjševanje emisij, kot so trajnostna mobilnost in zmanjševanje prometa v urbanih središčih, prispevajo hkrati k manjši obremenitvi s hrupom. Pomembno vlogo ima tudi zelena infrastruktura, ki se vse bolj uveljavlja kot element prilagajanja podnebnim spremembam – drevesa, parkovne in zelene površine ne le blažijo učinek vročinskih otokov, temveč tudi učinkovito zmanjšujejo hrup ter

izboljšujejo kakovost zraka in samega bivanja. Predstavnik SOS sta tega meseca (20.1.) med drugim tudi aktivno sodelovala na srečanju predstavnikov asociacij o rešitvah s področja regulacije virov in vplivov hrupa v okolju, ki niso zakonsko urejeni. Dodatne informacije so na voljo [tukaj](#).

Januar je bil precej aktiven mesec, saj se je **zvrstilo več dogodkov na temo podnebnih sprememb**. Med njimi je bila predstavitev osnutka Nacionalnega načrta za obnovo narave (14.1.), ki poudarja pomen obnove ekosistemov za odpornejšo prihodnost. **Razprava o zeleni infrastrukturi in zgoščevanju mest** je odprla vprašanja o sinergijah med urbanim razvojem in prilagajanjem na podnebne spremembe [na strokovnem posvetu](#), ki je potekal 15.1. v Ljubljani. Poseben poudarek je imela tudi **konferenca projekta SEME/SAAT** (19.1.), **posvečena prehranski neodvisnosti in podnebnim spremembam**, na kateri je sodelovala dr. Lučka Kajfež Bogataj. Poleg tega je Focus povabil k sodelovanju pri krepitevi energetske skupnosti, med drugim z spletnim seminarjem **Life COMET** (29.1.) ter predstavitvijo praktičnih orodij za razvoj skupnostne energije. Nabor orodij za krepitev skupnostne energije je dostopen je [tukaj](#).

Želimo vas obvestiti tudi o prihajajočih izobraževalnih aktivnostih. Začetek usposabljanj na podnebnih tematikah, ki jih usklajujemo kot koordinator delovnega paketa 4, v sodelovanju s strokovnimi partnerji ZaVita v projektu [LIFE4ADAPT](#), **je predviden na različnih lokacijah po Sloveniji spomladi**. Občine bodo o terminih treningov na posameznih lokacijah pravočasno obveščene. Da so **takšna usposabljanja za občine in regije izjemno pomembna**, potrjuje tudi naša dosedanja izkušnja. Na pobudo Regionalne razvojne agencije Koroška smo v preteklem letu že soorganizirali podoben dogodek v živo v Slovenj Gradcu (28.-29.8.2025), kjer smo pridobili dragocene prve izkušnje glede uporabnosti predstavljene vsebine. Te nam bodo pomembno pomagale pri pripravi in izvedbi prihajajočih treningov. Kako so potekali treningi in kakšne vsebine so bile predstavljene, si lahko preberete na [tej povezavi](#).

Prav tako bo spomladi (12.3.) v Ljubljani v okviru projekta [Prilagajanje naselij na podnebne spremembe](#), ki ga sofinancira Ministrstvo za naravne vire in prostor in izvaja Urbanistični inštitut RS, potekal dogodek **»Predstavitev priporočil in usmeritev za podnebno odporno načrtovanje naselij«**. Podrobnejše informacije o lokaciji, času in programu bodo objavljene naknadno na navedeni spletni povezavi dogodka.

Novosti so tudi na področju krožnega gospodarstva. V okviru **Slovenskega centra za krožno gospodarstvo** (SCKG), s katerim sodeluje tudi Skupnost občin Slovenije, vabijo slovenske občine ter lokalne in regionalne razvojne akterje (razvojne agencije, lokalne energetske agencije, komunalna podjetja, lokalna razvojna partnerstva in druge razvojne subjekte), da se vključijo v sistem brezplačne strokovne podpore pri uvajanju krožnega gospodarstva ter povezovanju deležnikov za vzpostavitev krožnih verig. Več o javnem pozivu lahko preberete [tukaj](#).

Projekt CircularPSP, pri katerem je partner med drugim tudi Skupnost občin Slovenije organizira brezplačni spletni dogodek za sledilce projekta (26.2), na katerem bosta dva ponudnika VCG.AI in Circular.AI predstavila svoji rešitvi, to sta spletni platformi na področju krožnega gospodarstva, ki temeljita na podpori umetne inteligence. Ob tem bosta podrobno

predstavila tudi postopek testiranja za vse zainteresirane udeležence. Testiranje se bo pričelo marca oziroma aprila 2026, pri čemer bodo imele prednost občine kot ja vaša in druge javne organizacije. Dogodek bo potekal v angleškem jeziku, udeležba je brezplačna in ne predstavlja pogoja za sodelovanje pri testiranju. **Prijavite se lahko [TUKAJ](#).**

Na področju energetske učinkovitosti vas vabimo na spletni dialog (10.2.) na katerem bodo predstavljene **ključne novosti novega Zakona o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZRSOVE-1)**, s poudarkom na pristojnostih občin, novih obveznostih in priložnostih na področju OVE. Dialog je namenjen predstavnicam in predstavnikom občin s področja energetike. Dodatne informacije o dogodku so na voljo [tukaj](#).

V ospredju so sledeči razpisi: (i) [Javni poziv za sofinanciranje projektov prilagajanja na podnebne spremembe v zavarovanih območjih, ki so jih ustanovile lokalne skupnosti](#); (ii) [Javni razpis za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti v letu 2026 financirano s sredstvi Podnebnega sklada](#); (iii) [Javni razpis za sofinanciranje priprave in izvedbe aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti v letu 2026](#); (iv) [Javni razpis za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti v obdobju 2023–2029](#); (v) [Javni poziv 123SUB-sNESLS25 Nepovratne finančne spodbude lokalnim skupnostim za skoraj ničenergijske stavbe](#), (vi) [razpisi LIFE](#).

Zunanji partnerji so nas informirali o različnih aktivnostih in sorodnih področjih. Pomemben korak k izboljšanju stanja okolja predstavlja tudi **razvoj digitalnih rešitev za preprečevanje nezakonitega ravnanja z odpadki**. V okviru projekta [LIFE IP Restart](#) sta podjetji Result in Nigrad razvili aplikacijo **Eko Varuh**, ki omogoča sistemsko spremljanje in učinkovitejše ukrepanje proti divjim odlagališčem. Orodje je že **v testni uporabi v Mestni občini Maribor**, dolgoročno pa je načrtovana njegova širša uvedba tudi v drugih slovenskih občinah.

[AdaptationHubs](#) je projekt, financiran v okviru programa Horizon Europe in podpira [EU misijo za prilagajanje podnebnim spremembam](#). Cilj projekta je, da se v vseh 27-ih državah članicah vzpostavi **nacionalno stičišče za prilagajanje** in tako izboljša koordinacijo, izmenja primere dobrih praks prilagajanja in okrepi načina za reševanje podnebnih tveganj na nacionalnem in lokalnem nivoju. Stičišča bodo združevala odločevalce iz različnih ravni, strokovnjake in druge deležnike, za usklajene ukrepe prilagajanja. Partnerji prihajajo iz vseh držav EU, slovenski partner je [Institut »Jožef Stefan« Center za energetske učinkovitost](#).

V radijski oddaji RTV SLO (Val 202) **Zelena luč** so odprli pomembna vprašanja o tem, zakaj države in mesta pogosto ne spoštujejo pravil, ki so jih sprejela sama, ter ali je urejanje novih zelenih površin predvsem strošek ali dolgoročna naložba v bolj odporno prihodnost. V pogovoru s tremi vrhunskimi tujimi strokovnjaki so **razpravljali o ključni vlogi rastlin pri blaženju posledic vse pogostejših ekstremnih vremenskih pojavov ter predstavili navdihujoče primere dobrih praks iz različnih evropskih mest**. Posnetek 15-minutnega prispevka je na voljo za ponovno poslušanje [tukaj](#).